

PALUPERA NOORED AASTAL 2014

See oli projektiaasta

- Lõppes MTÜ Avatud Hellenurme Noortekeskuse kaks aastat kestnud projekt „Palupera valla noorte koostöö suurendamine“. Mittetulundusühing Valgamaa Partnerluskogu eraldas Leader noortemeetme kaudu 6357 eurot, millest 2014. aastal käidi ATV-safaril koos riskikäitumise koolitusega ja paraplaani tandemsoidul Nurmsi lennuväljal.
- Lõppes MTÜ Avatud Hellenurme Noortekeskuse projekt „Hellenurme noored mängus ja veebis aktiivsemaks“. Eesti Noorsootöö Keskus ja Valga Maavalitsus eraldasid Hellenurme noortekeskusele projektitegevuste teostumiseks (uue lauatenise laua ja varustuse soetamine ning Palupera valla noorte veebilehe <http://noored.palupera.ee/> uuendamine) 700 eurot. Koduvald lisas 400 eurot.
- Lõppes MTÜ Avatud Hellenurme Noortekeskuse projekt „Hellenurme noortekeskuse ja Palupera külamaja arvutipargi uuendamine“. Kohaliku omaalgatuse programm toetas projekti 1954 euroga. Valla toetus projektile, arvutikomplektide paigalduseks 260 eurot. Soetati kolm arvutikomplekti, millest kaks jäävad noortekeskusesse kasutada ja üks komplekt anti üle Palupera külamajale.
- Eesti Noorteühenduste Liit toetas Palupera valla noortevolikogu arendustegevusi 585 euroga projektis „Palupera valla noortevolikogu koostöö arendamine“. Projekti tegevused – Tartu linna ja valla noortevolikogude külastus, noortevolikogule logo leidmise konkurss (võitjaks tuli valla noor Paul Poderat). Logo leidis kajastuse ka meenekruusidel ja pastakatel ning korraldati aastalõpuball. Koduvald toetas projekti 220 euroga. Lisaks käidi külas Palupera põhikoolis (noortelt ideede kogumine), osaleti noortekonverentsil "Lahe koolipäev" (kokku sai võimaluse osaleda 7 valla noort), korraldati kirbuturg Hellenurme kultuurimajas, vastlapäev-kinoõhtu, suvine jooksuüritus.
- Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA eraldas Palupera põhikooli lastekoorile 300 eurot kollektiivide arendamiseks. Lastekoor käis laulmas ka öölaulupeol Otepääl.
- Kultuuriministeerium eraldas programmist „Teater maale“ 160 eurot Palupera põhikoolile sõiduks Viljandi teatrisse Ugala, et õpilased saaksid vaadata Aino Perviku noorteromaani ainetel loodud muusikali " Arabella" (Olav Ehala-Leelo Tungal).
- SA Heategevusfond andis heategevuskampaania „Aitan lapsi“ raames Palupera põhikoolile tasuta piletid Vanemuises etenduvale muusikalile „Helisev muusika“.
- Palupera põhikooli sai Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutuselt 536,94 eurot mikrokontrollerite arendusplaatide ja robotika komplektide ning nende riistvaraliste lisade soetamiseks. Vabariiklikult meetodikavideote konkursilt „Tipptund“ sai 3. klass koos õpetajaga HITSA tänukirja.
- Palupera põhikool alustas SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse keskkonnateadlikkuse programmi vahendusel kaks aastat kestva projekti „Palupera põhikooli õpilased rabateadlikeks“ tegevustega: raba, selle looduskoosluse uurimist, loodushoidliku elu- ja käitumisviisi omandamist rabaga seoses omandatakse

erinevates Eestimaa rabades (nt Valgesoo, Mennikunno). Toetust saadi aktiivõppeks 3455,50 eurot.

Elavnes huvitegevus, kultuuri- ja spordielu, vaba aja sisustamine, tulid tunnustused

- Valla noored osalesid V Valgamaa suvekoolis Järvesilmal, Valgamaa noorte ühises looduslaagris Rullis, Nõuni purjeregatil, Palupera valla külade jalgpalliturniiril ning Valgamaa 94. aastapäevale pühendatud koostöömängudel ja aaretejahis.
- Noortevolikogul oli 10 korralist noortevolikogu töökoosolekut, lisaks 4 ideekoosolekut.
- Hellenurme noored käisid Rõngu noortega tutvumisõhtul, lastekaitsepäeval Nõunis, öökinos ja poiste laupäeval Palupera külamajas, kirbukal Hellenurme kultuurimajas vastutati kohviku eest. Osaleti noortekeskuse töökoosolekul, vastlapäev-kinoõhtul, tähistasid munadepühi, halloweeni, käidi valla noorte aastalõpuballil. Jõulupidu peeti maha ka noortekeskuses. Tehti ka tööd, talgupäevadel Hellenurme palliplatsil ja noortekeskuses ning keskkonnapäevakutel Palupera, Rõngu ja Rannu vallas. Juunikuus osaleti Hellenurme III suvejooksul. Rõngu Vabatahtlik Päästeselts viis noortele läbi päästeõpet ja koostöös politseiga toimus Rõngu tuletõrjedepoos helkurtesti õhtu. Alustati trummi- ja kitarrimängu õppega.
- Nõuni noored vaatasid ööfilme, diskotasid, matkasid, pidasid tüdrukute õhtut, võistlesid mitmetel konkurssidel, jooksid Räbi küla jooksukrossil, osalesid noortevolikogu koosolekul ja noortekeskuse tegemistes ning projektitegevustes; tähistasid vastlapäeva, sõbrapäeva, volbripäeva, emadepäeva kevadkontserdi ja tordioksjoniga, lastekaitsepäeva koos Lottega, kooliaasta alguspäeva, vanavanemate päeva omaküpsetatud leiba pakkudes, mardi- ja kadripäeva, advente. Jõulupeol anti etendus „Pöial-Liisi“. Käidi ka külas – jäälinnu aastal tutvuti selle väikese linnuga, kes elab ka Elva jõe kallastel loodusfotograaf Sven Začekiga kohtumisel. Külas käidi ka Rõngu noortekeskuses, esinemas Pühajärve puhkekodus, osaleti noorsootõtajate koolitustel. Tehti ka tööd küla koristustalgutel, Tartu Maratoni toitlustuspunktides.
- Paljulapselised pered käisid ühiselt Valgas jõulupeol. Seal käis ka meie Jõulumemm.

Koolist

- Jalgpalliklubi FC ELVA korraldamisel toimus Palupera staadionil jalgpalliturniir „Palupera Cup X“ 6 poiste ja 5 tüdrukute võistkonnaga. Tublimad väravakütid olid Ainar Ivaste ja Triin Tiimann. „Rõngu Cup’ilt“ tuli Palupera segavõistkond B-alagrupis koju I kohaga (osales 4 võistkonda). Tublimad väravakütid olid Erko Tiimann ja Danjel Juškin.
- Valgamaa 2014 lahtistel karikavõistlustel sportpüstoli laskmises sai I koha Karel Objartel (7. klass). Valgamaa koolinoorte sisekergejõustiku meistrivõistlustel kuulitõukes sai Karel II koha.
- Valgamaa etapil saaljalgpallis said 1.-3. klassi poisid II koha.
- 1. klass sai tunnustuse 10 parima klassi hulka jõudnuna Miksike õppekeskkonna matemaatika võistluselt „Võistumiks“.

- Loovkonkursile „Valgamaa keskkonnaobjektid“ laekunud töödest tõi Paluperra I ja II koha Caroliis Miks, III koha väärilised tööd tegid Argo Roodja ja Tiina Jaska.
- Valga raamatukogu lasteosakonna jõululuuletuste lugemise võistlusel sai 2. klassi õpilane Tormi Rattasepp III koha.
- Viis noort jalgpallurit said koduvallalt toetust 325 eurot, et osaleda Soomes Kokkola Cup'il jalgpalliklubi FC ELVA juhendamisel jalgpallilaagris.
- Tuletõrjealastel päästevõistlustel Rõngus said Palupera õpilased Gretten-Gelis Vesso, Ave Riivik, Mait Käos, Janno Vähi, Risto Pastak ja Andre Lõhmus I koha.
- Ajalooolümpiaadi piirkonnavoorus sai Tanel Riivik (9. klass) III koha.
- Vabariiklikul bioloogiaolümpiaadil sai Tanel Riivik (9. klass) III järgu diplomi. Maakondlikul bioloogiaolümpiaadil sai Tanel I koha ja õde Ave Riivik 7. klasside arvestuses samuti I koha.
- Eesti Spordimuuseumi taliolümpiaplakatite joonistusvõistlusel „Sotši 2014“ osalenud õpilase Dajana Juškina töö sai III koha. Tänukirja, kingikott ja soojad käepigistused Grete Gaimilt ja EOK president Neilar Selilt.
- Tunnustuskiri Ave ja Tanel Riivikule tuli UNESCO Läänemere projekti joonistuskonkursilt „Soome lahe rannik ja elustik“.
- Eesti Rahva Muuseumi ideekavandite konkursile „Unistuste onn“ laekunud töödest osutus valituks 3. klassi õpilase Renaldo Aarna töö. Tõnis Lukase tänukirja, helkur ja priipääse snowtubingule Tallinna Talvekeskusesse.
- Maakondlikul konkursil „Huvitav inglise keele tund“ said 2-3. klasside arvestuses I koha meie 3. klass oma tunniprojektiga „Do and play and learn“.
- Peugeot joonistusvõistluselt „Tuleviku auto“ tuli üks võidukoht õpilase Annika Roodla tööle. Kingituseks jalgratas.
- Virtuaalsel käsitöönäitusel „Käte puudutus“ sai 1500 töö hulgast auhinnalise koha Markus Teder (2. klass) tööga „Pesa-valvur“. Aukiri ja kingitus.
- Valgamaa pranglimise finaalis sai õiguse osaleda 4. klassi õpilane Danjel Juškin, õpetajatest said oma alagrupis Relika Kalbus III ja Valdis Meos I koha.
- AHHA-keskuse külastuse teenisid välja Kert Kikas (5. klass) ja Argo Jentson (7. klass) osaledes Politsei ennetusprojektis „Rong on alati peateel!“.
- Koolisest tegevust rikastasid uudne võistlusmäng, kus koolimajas pääses ruumist ruumi liikuma erineva ainevaldkonna ülesandeid lahendades, toeks internet ja teatmeteosed; pargijooks; spordi- ja matkapäevad; iseseisvuspäeval esitasid 4.-9. klass, iga klass ühe olulise stseeni meie rahvuseeposest Kalevipoeg“; lumeta vastlapäeval korraldati lõbusaid võistlusi; õppepäev „Mida vajan täna ja homme?“; ÖKO-päev; naljapäeval püstitati tobedaide rekordeid; võimlemisvahetunnid südamenädalal; Otepää Päästekomando juhendamisel õppeprogramm „Tean tules!“; teleskoobiga Tartu Tähetornist vaadati nii Kuud kui Päikest; kaasaegsete lauamängude mängimine firma PUNANE NIIT OÜ juhendamisel; emadepäevale pühendatud kevadkontsert; tutipäev ja viimase koolikella aktus; õpetajate päev „uute õpetajatega“; korraldati mitmeid näitusi ja võistlusi.
- Õppetööd rikastati mitmekülgsest ka kooliväliselt – Otepää Looduspargiga ja Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutusega koostöös osaleti mitmes keskkonnaalases

ühistegevuses, õppeprogrammis; osaleti XIII mõisakoolide teatrifestivalil Ruila mõisas, kus toimusid erinevad õpitoad, vaadati etendusi ja esitati ise üks vaatus oma mõisanäidendist „Ajaränne Paluperas“. Tänukirja andis üle Leelo Tungal. XIV festival toimub 2015. aastal Paluperas; kooli noored GLOBElased (7. klassist Andre Lõhmus, Karel Objartel ja Janno Vähi) esinesid Valgas teemapäeval „Kui päikest ei näe“ oma ettekannetega. GLOBElased käisid ka Viljandimaal konverentsil esinemas; 7.-9. klass käis Maanteemuuseumis õppeprogrammis „Risk – kas tasuv kogemus?“; käidi Estonia kontserdisaalis Eesti noorte pianistide galakontserdil, kus esines meie kooli klaveriringis alustanud Argo Jentson, kes õpib nüüd Tallinna Muusikakeskkoolis; käidi Valgamaa haridusmessil „Vali nutikalt“ ja Tallinna haridusmessil „Noor meister“; muuseumiprogrammis Tartus, õppeprogrammides Lilli Puhkekeskuses ja Võrtsjärve Järvemuuseumis; Konguta koolis käidi robotika laagris; ringkäigul Riigikogus ja Eesti Panga Muuseumis; käidi Pärnu Veekeskuses ja Palamusel osa saamas programmist „Viimane koolikell“.

- 1.-4. klass käis Elvas huvialakeskuses vaatamas muinasjuttu „Pilli-Tiidu“.

Lasteaiast

- 2014-2015 aastad on lasteaias õppeaasta eesmärk Al. Th. von Middendorffiga seotud paigad Hellenurmes ja pärimuskultuur, sest 2015. aastal möödub 200 aastat kuulsa akadeemiku sünnist. Õpetaja Lia Kiisk osales Olustvere suveakadeemias „Pärimuskultuur väärtuste kandjana“, et saada uusi ja huvitavaid ideid tööks mudilastega. Uus õppeaasta algaski pärimuslaulude õppimisega ja –mängude mängimisega; toimusid lindude vaatlused; Otepää Looduspark tõi lasteaeda programmi „Koduümbruse loomad“; orienteerumismängu mõisapargis mängiti vastlapäeval; mais toimus pargijooks; meisterdati mesilasvahast küünlaid; südamenädalal olid teemadeks hammaste tervis, liikumise kasulikkus koos matk-piknikuga Lustimäele ja liikumismänguga „Terve ja kiire“, värvilised puuviljad, munad ja kohupiim toidulaual ning koostati plakat „Südant rõõmustavad tegevused“; liikumisenädalal käisid Valga noorsoopolitseinikud koos Lõvi Leoga rääkimas ohutusest ja külastati Uue-Antsla liikluslinnakut; esineti kodulaulude ja luuletustega hooldekeskuse eakatele; teatrikuul käidi Vanemuises vaatamas etendust „Detektiiv Lotte“ ja jõulukuul etendust „Koeratüdruk Mia“; osaleti Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutuse konkursil „Sinilill“, Keskkonnaameti konkursil „Keskkonnakäpp“ ja SEB joonistusvõistlusel „Värvi ise“; jätkati jalgpallitreeningutega; osaleti Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutuse õppeprogrammis „Päevakoera päev“; kunstipäeval tutvuti lustaka rahvapäriliku mänguga „Söegrimm“; leivanädala raames õpiti erinevaid teravilju ja nendest tehtud jahu tundma Hellenurme vesiveskis; külastati Ponimaad Neeruti külas, kus tutvuti ka albakadega; tähistati sõbrapäeva, kevadpühi, emadepäeva, lasteaiia 19. sünnipäev möödus koos lapsevanematega mängides, lauldes ja tantsides, hingedepäeval käidi matkamas Middendorffide perekonnakalmistul. Katri käidi jooksmas vallamajaski. Jõulukuul oli piparkoogipäev ja jõuluvanale sai igaüks lugeda selgeks saanud luuletuse.

Muudest ettevõtmistest, faktidest ja tunnustustest vallas

- Kiideti heaks MTÜ Hellenurme Mõis eralasteaed arengukava 2014-2016.
- Hellenurme-Palupera piirkonna noortejuhina asus kevadel tööle Kersti Voolaid ja õppima asumise järel, sügisest Mari-Liis Vanaisak.
- Novembrikuise infolehe Otepää Teataja vahel ilmus Palupera põhikooli erileht 4 lehel.
- Nõuni noored osalesid Valgamaa meenekonkursil. Kategoorias „Mängukavandid“ oli parim Nõuni noorteklubi mäng „Vahva Valgamaa!“. Võitjaid autasustati rahalise preemiaga, tänukirjaga ja Valgamaad tutvustava infoga mälupulgal.
- Nõuni noored osalesid AS Techne Töökoda foto- ja nunnukonkursil ja I, II, III koht olid meie! Osaleti ka loovkonkursil „Valgamaa keskkonnaobjektid“, kus Aavo Tilga foto „Nõuni järv“ sai III koha.
- Saadeti teele järjekordne lend Palupera põhikooli lõpetajaid (9).
- Kooli saadeti Hellenurme lasteaiast 19. lendl, 2 poissi ja 4 tüdrukut.
- Vallas sündis 4 last - 2 poissi ja 2 tüdrukut. Esiklaps sündis 2 peres, kolmas laps 1 peres ja kuues laps 1 peres. Lastele korduvaid nimesid ei pandud – Arabella, Kristjan-Robin, Stefi ja Sten-Tõnu.
- Demograafiast vallas: vallaelanike arv 01.01.2014 – 1085, aasta jooksul registreeriti sündide 4, surmajuhtumeid 14, sisseränne valda 50 ja väljaränne vallast 35 fakti. Vallaelanike arv 31.12.2014 – 1090. Maikuus jõuti õnnitleda eakaimat vallakodanikku – Armilda Kase – 102, kes lahkus meie seast augustikuus.
- Tunnustati Palupera põhikooli tublisid õpilasi ja nende lapsevanemaid (vallavanema ja kooli direktori vastuvõtt mõisahoones). Esines kloun Ummi.

Terje Korss, aprillis 2015.a.